

[Henning Rasmussen]

Indstilling

Sekretær Sonja Albrink godkendes som ordinært medlem af Folketinget fra og med den 17. maj 1989.

Overassistent Addi Andersen godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 23. maj 1989.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 130 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændrede regler for selvstændige erhvervsdrivende m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 15/2 89. Første behandling 24/2 89. Betænkning 10/5 89. Anden behandling 19/5 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Det forslag, der nu gennemføres, om ændring af a-kasse-lovgivningen, vil rokke ved nogle grundlæggende principper, som har været gældende i dansk a-kasse-lovgivning i mange år.

For det første genindføres karenstage. For det andet lettes der for en medlemsgruppe, nemlig de selvstændige erhvervsdrivende, mens vi ved, at ministeren ønsker at gennemføre stramninger for de øvrige medlemmer, nemlig lønmodtagergruppen. For det tredje indføres der en ikkelønafhængig dagpengesats i a-kasse-lovgivningen, og det vil sige, at man tager afsked med det grundlæggende og bærende princip i a-kasse-lovgivningen, at man forsikrer sig mod tab af fortjeneste ved præsteret og dokumenteret arbejde. Det er der sagt farvel til, og

det vil sige, at dansk a-kasse-lovgivning er helt anderledes efter i dag.

Der indføres også med dette lovforslags vedtagelse noget, man kalder en kombinationsforsikring, men som det indtil i dag ikke har været muligt at få oplyst noget som helst om. Hvad skal den bruges til? Hvordan skal den bruges? Skal den være privat? Skal den være offentlig?

Flertallet i salen giver arbejdsministeren og arbejdsdirektøren fuldstændig frie hænder til at indføre en kombinationsforsikring, som der ikke ligger nogen principielle eller politiske overvejelser til grund for.

Afslutningsvis skal det siges, at vel har de selvstændige erhvervsdrivende haft problemer med at dokumentere indkomster og haft store udgifter til opfyldelse af det dokumentationskrav, som ligger i a-kasse-lovgivningen, men Socialdemokratiet har ikke fundet det nødvendigt at lave så grundlæggende ændringer i a-kasse-lovgivningen, som man har foreslået. Hvis man ville have afhjulpet de problemer, de selvstændige erhvervsdrivende vitterlig har med dokumentationen, kunne man jo have set på de dokumentationskrav, som er gældende i øjeblikket, og med udgangspunkt i de årlige slutopgørelser fra skattevæsenet kunne man selvfølgelig have fundet et betydeligt bedre dokumentationsmateriale, der ikke havde betydet, at selvstændige erhvervsdrivende skulle ofre mange penge på revisor, advokat osv. for at få udbetalt dagpenge.

Alt i alt må Socialdemokratiet på baggrund af de rystende kendsgerninger, at der nu indføres kombinationsforsikring, en fastsat, lav dagpengesats og forskelsbehandling mellem selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere, og at der genindføres karenstage, naturligvis stemme imod dette forslag her ved tredje behandling.

Pia Christmas-Møller (KF):

Da vi jo havde en ganske grundig og lang debat under både første- og andenbehandlingen, skal jeg her ved tredjebehandlingen indledningsvis koncentrere mig om det centrale, som står tilbage. Socialdemokratiet kalder det for den værste gang klassepolitik, mens Det Konservative Folkeparti kalder det for en retfærdighedshandling, når vi nu om lidt udfylder nogle af de største huller i arbejdsløshedslovgivningen, som specielt små selvstændige erhvervsdrivende falder igennem.

[Pia Christmas-Møller]

Der har været tale om så store huller, at en selvstændig, der blev tvunget til at lukke som følge af flere års underskud, kunne risikere ikke at kunne få en eneste krone i arbejdsløshedsunderstøttelse – og det til trods for, at vedkommende var mangeårigt medlem af en a-kasse og stod til fuld rådighed for arbejdsmarkedet.

I modsætning til en lønmodtager, der typisk vil være sikret et ganske pænt gulv via overenskomsternes mindstelønninger, kan en selvstændig med længere tids underskud jo risikere et negativt beregningsgrundlag og dermed et dagpengeafslag fra sin a-kasse.

Her hjælper ændrede dokumentationskrav ikke en døjt, hvilket hr. Kaj Poulsen udmærket godt ved. Det er ufatteligt, at Socialdemokratiet så indædt fastholder, at dagpengesatsen for selvstændige under alle omstændigheder skal hvile på en beregning, også selv om der ikke har været noget at beregne af – ufatteligt, fordi Socialdemokratiet på én og samme tid står urokkeligt fast på, at beregningsprincippet ikke skal gælde f.eks. helt nyuddannede unge. De skal fortsat sikres et fast minimum på 311 kr. om dagen plus løbende reguleringer.

Socialdemokratiets klasseopfattelse, sociale profil og forståelse rækker herefter kun til at kæmpe for den 25-årige unge, friske cand. jur. samt de ledige, der i forvejen modtager mere end de beskæftigede på mindstelønnen, dvs. over 10.000 kr. månedligt. Disse grupper skal ifølge Socialdemokratiet ikke nøjes med de beskæftigedes overenskomstaftalte reguleringer.

Og så må den 59-årige selvstændige købmand eller landmand, der måske kun har 7 års skolegang bag sig, leve med, at ønsket om at gå på efterløn som 60-årig ikke kunne gå i opfyldelse, og at bestræbelserne for at holde virksomheden i gang med samme mål for øje nu rammer som en boomerang, for chancen for at få arbejdsløshedsunderstøttelse er jo i samme forbindelse forspildt, hvis der ikke er 2 regnskabsår med et gennemsnitligt overskud inden for de sidste 5 år. Desværre: Væk er sparepengene og sikkerhedsnettet, tilbage står kassekreditten og bistandskontoret – hvis det altså stod til Socialdemokratiet, men det gør det heldigvis ikke. Et bredt folketingsflertal vil om lidt rette op på nogle af disse fantastiske skævheder.

Men hvor bredt flertallet vil være, afhænger jo af Fremskridtspartiets stillingtagen, og vi venter fortsat spændt på, om Fremskridtsparti-

et vil støtte det samlede lovforslag og dermed være med til at gennemføre denne retfærdighedshandling for en meget, meget klemt gruppe af ledige.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Når Socialistisk Folkeparti har valgt at støtte dette forslag, er det med udgangspunkt i, hvad vi sagde ved førstebehandlingen, nemlig at vi gerne vil medvirke til at hjælpe de dårligst stillede selvstændige, som ikke kan komme og vise et regnskab for de sidste 3 år, for de har simpelt hen ikke haft noget regnskab at vise, idet de kun har haft underskud. De har hidtil ikke kunnet få dagpenge, selv om de har betalt til forsikringen.

Det, der sker nu, er, at de sikres et mindstebeløb, mens de, der har muligheden for at aflægge regnskab, som de tidligere har gjort det, stadig væk sikres, at de kan få maksimumbeløb. Der er altså ikke tale om fuld ligestilling, men der er tale om at hjælpe dem, der er de dårligst stillede inden for de selvstændiges kreds.

Jeg skal ikke undlade at sige igen, at vi jo ved, at der er nogle af de små selvstændige, som er ringere stillet end lønmodtagere, og derfor er der ingen rimelighed i ikke at give dem den mulighed, når de er forsikrede, at de kan få noget for pengene.

Jeg skal sige, at de jo også betaler det selv. Den udgift, der bliver tale om, betales af de selvstændige selv over kontingentet. Så der er altså ikke tale om, at vi nu sidder og lægger penge over til selvstændige, sådan som jeg har hørt uden for denne sal. Vi sikrer en mindstesats, og det er en retfærdighedshandling.

Med hensyn til de nye regler, der skal udarbejdes, er det da klart, at det har været et af de problemer, som SF har set i det. Vi er ikke meget for at give carte blanche til noget, vi i øjeblikket ikke kender 100 pct. På den anden side har der for os ikke været tvivl om, at det, der står i lovforslaget og i lovforslagets bemærkninger, det, der er fremgået af udvalgsbehandlingen og betækningsbidragene, og det, der vil kunne læses efter behandlingen her i folketingssalen, er en rettesnor for dem, der skal udarbejde reglerne.

Det er lidt ejendommeligt, at det er mig, der i dag skal stå og sige, at jeg faktisk har tiltro til, at Landsarbejdsnævnet godt kan gøre det her, selv om Landsarbejdsnævnets lønmodtagerdel

[Lilli Gyldenkilde]

ikke har anbefalet forslaget. Det har den jo ikke, og jeg ved godt ud fra hvilke motiver: bl.a. at man nu indfører nye regler i det i forvejen komplicerede system. Jeg er enig i, at det ikke er så godt, men det er altså den eneste måde, vi kan klare det her på.

Jeg har fortrøstning til, at de partier, der støtter dette lovforslag, Landsarbejdsnævnet og arbejdsministeren selvfølgelig er klar over, at dette er en følsom sag, og at der bliver tale om, at vi i fællesskab ser på de retningslinjer, der skal udarbejdes.

På baggrund af det skal SF indstille forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal kort sige, at når principperne omkring kombinationsforsikring ikke har kunnet oplyses og ikke er fastlagt, så er det, fordi det har været umuligt at udarbejde dem, og derfor er der naturligvis fuldstændig frit slag for arbejdsministeren.

Men så vil jeg godt sige, at jeg nok synes, at det sociale sindelag løber lidt af med fru Pia Christmas-Møller, når hun siger, at de sølle mennesker, små selvstændige erhvervsdrivende, som ikke har indtægt fra nogen anden side, i 5 år kan køre deres små selvstændige virksomheder uden at have penge til at leve for, og at de nu skal sikres et beløb, således at de kan klare sig. 259 skattepligtige kroner skal de altså ydes om dagen. Det er vistnok at hjælpe, som rebet støtter den hængte. Det må jeg nok sige.

Må jeg så sige, at det selvfølgelig er reelt, når fru Pia Christmas-Møller giver udtryk for, at hun i modsætning til fru Lilli Gyldenkilde er klar over, at det er de to bedste regnskabsår inden for de sidste 5 år og ikke de sidste 3 år, som fru Lilli Gyldenkilde sagde var gældende. Men jeg kunne godt tænke mig – det var måske en øvelse, vi skulle tage i Arbejdsmarkedsudvalget – at få at vide, hvor mange små selvstændige erhvervsdrivende der har fået lov til at køre på en kassekredit i 5 år, uden at der har været indtægt. Jeg tror, vi får at vide, at det er et stort, rundt nul.

Der er indført nye principper i a-kasse-lovgivningen, som vi burde have været foruden. Det er det afgørende i denne sag.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Der er her tale om, at vi gennemfører et forslag, som er både rimeligt, retfærdigt og meget anstændigt i forhold til de små selvstændige erhvervsdrivende, som er kommet i knibe.

Jeg er glad for, at forslaget bliver vedtaget af et bredt flertal i Folketinget. Det er forståeligt, at det bliver det, for det er jo et solidarisk forslag: Det er de selvstændige selv, der finansierer dem af deres kollegaer, der kommer i knibe, i kraft af en kontingentforhøjelse. Der er altså anledning til at sige tak til et bredt flertal.

Vi skal åbenbart i spænding se på knapperne hos Fremskridtspartiet, al den stund vi endnu ikke har fået at vide, om Fremskridtspartiet stemmer for eller imod. Jeg forstod ved andenbehandlingen, at Fremskridtspartiet havde sympati for de fleste af tankerne i dette forslag. Det er også meget naturligt, at Fremskridtspartiet mener, at det er rimeligt, forstandigt og retfærdigt at hjælpe de små selvstændige erhvervsdrivende. Jeg vil betragte det som en stor skuffelse, hvis det mod forventning skulle gå sådan, at Fremskridtspartiet melder sig sammen med Socialdemokratiet som et parti, der ikke ønsker at gennemføre en retfærdigheds-handling over for de selvstændige.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning***Lovforslaget**

vedtoges med 97 stemmer (KF, SF, V, FP, RV, CD, KRF og Steenholdt (Grøn.)) mod 38 (S).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m.v. og lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

Af kulturministeren (Ole Vig Jensen).

(Fremsat 6/10 88. Første behandling 27/10 88. Betænkning 11/5 89. Anden behandling 16/5 89. Tillægsbetænkning 19/5 89).